

WERKLOZEN AAN

HET WOORD

EEN ONDERZOEK NAAR REÏNTEGRATIE IN LEIDEN

SP. **LEIDEN**

Inleiding

“Zonder onderzoek geen recht van spreken.” Dat is één van de lijfspreuken van de Socialistische Partij. Regelmatig gaat de SP de straat op, de wijken in, om burgers en betrokkenen te ondervragen over wat dan ook.

Zo ook over de reïntegratie, het beleidsterrein dat zich bezighoudt met het begeleiden van werklozen naar een nieuwe baan. Met deze enquête onder deelnemers van reïntegratietrajecten wil de SP de vraag beantwoorden: *wat betekent reïntegratie nu voor de cliënt?*

Van november 2010 tot januari 2011 heeft de SP via internet en post enquêtes afgenomen. Daarnaast hebben Reïntegratie Leiden (het gemeentelijk reïntegratiebedrijf) en het gemeentelijk Team Werk & Inkomen geholpen met het verspreiden van de enquêtes. Mede dankzij die hulp hebben we een goede respons gekregen, waarvoor veel dank.

De resultaten, die u hier kort samengevat kunt lezen, zal de SP gebruiken bij de discussie over het nieuwe reïntegratiebeleid dat de gemeente Leiden in het voorjaar van 2011 gaat vaststellen.

Ik hoop dat met deze enquête de werklozen een stem krijgen in de discussie over reïntegratie. Want laten we niet vergeten: het gaat uiteindelijk om deze mensen!

Louk Rademaker
Maurice Beckeringh

SP Leiden
Februari 2011

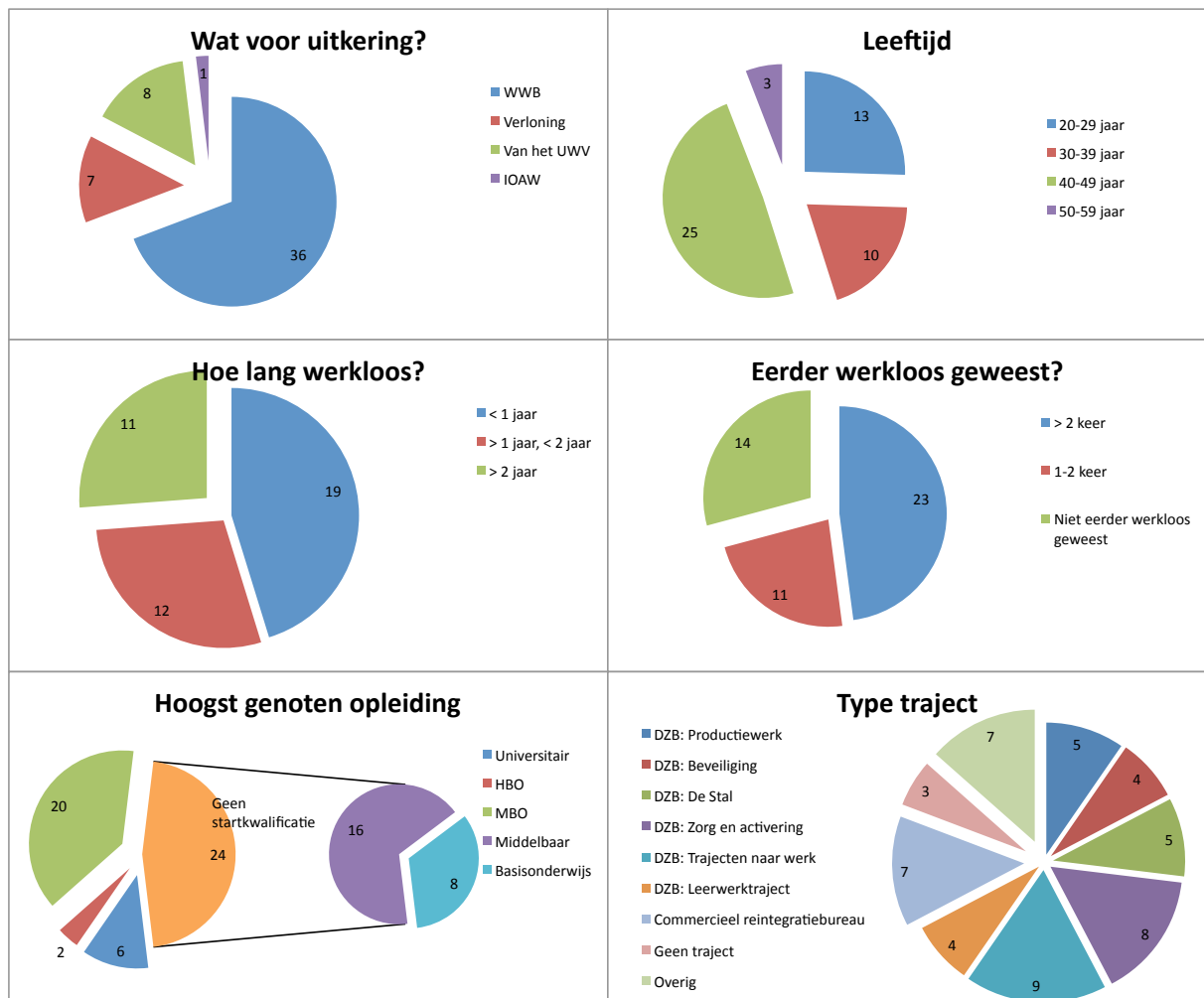
Resultaten: Cijfers

De SP heeft 52 ingevulde enquêtes teruggekregen. Niet alle enquêtes zijn volledig ingevuld, waardoor de aantallen die genoemd worden niet altijd opsommen tot 52. Desondanks bieden de statistieken een goed overzicht van de bereikte cliënten.

Opvallend is dat bijna de helft van de ondervraagden korter dan een jaar werkloos is. Tegelijkertijd is bijna de helft meer dan 2 keer eerder werkloos geweest. Het is een indicatie van de 'draaideurwerkloosheid': waarbij mensen kort een baan hebben en dan via het UWV weer bij de gemeente terecht komen.

Voor velen zal ook het opleidingsniveau schrikbarend zijn: bijna de helft heeft geen startkwalificatie.

Uiteindelijk hebben we de reïntegratietrajecten in negen groepen samengevat, waarvan circa tweederde van de ge-enquêteerden een traject liep bij Reïntegratie Leiden (DZB).

Afbeelding 1: Het cijfermatige deel van de enquête.

Beoordelingen per type traject

De meeste vragen van de enquête waren open vragen over de werkzaamheden, scholingsmogelijkheden en begeleiding van elk traject. Per type traject zullen we hieronder de tendens in antwoorden schetsen.

DZB: Productiewerk

In deze trajecten verrichten de cliënten simpel productiewerk, al dan niet in verloningsconstructie en vaak op de StartWerkLocatie. Een cliënt gaf de volgende uitgebreide beschrijving van het productiewerk:

“Sponsjes inpakken, stickertjes plakken, computers demonteren, eieren inpakken, spaghetti snijden, schroefjes, moertjes en spijkers in een plastic doosje proppen, (...)”

In het traject zitten dan ook geen scholingsmogelijkheden. De meningen van de cliënten zijn dan ook verdeeld. Drie van de deelnemers zijn tevreden over het traject, wat het beste verwoord kan worden met het volgende citaat.

“Ik ben op het reïntegratiebedrijf, dat is beter dan thuiszitten.”

De andere twee cliënten die hebben gereageerd zijn ontevreden over het traject. Het gebrekkige toekomstperspectief, waaronder het ontbreken van een begeleiding naar regulier werk, worden als probleem ervaren. En waar sommigen het productiewerk beter vinden dan thuiszitten, zien anderen het als zinloze bezigheidstherapie. De cliënten in dit traject zijn relatief laag opgeleid en zitten in alle leeftijdsgroepen (van 21 tot 50 jaar).

DZB: Beveiliging

Bij het Leerwerktraject Beveiliging van Reïntegratie Leiden werken de deelnemers in de beveiliging en leren ze ondertussen voor een MBO diploma Beveiliging. Daarnaast krijgen diegenen die daar behoefte aan hebben sollicitatietraining en taalles, in combinatie met trainingen van het Werkatelier. De cliënten zijn erg tevreden over het traject. Er is goed contact met de consultants, en men is blij dat hen de kans is geboden weer een opleiding te volgen. Kort samengevat, zoals beveiligers dat goed kunnen:

“Ben tevreden.”

De cliënten in dit traject zijn allen rond de 30 jaar oud en de meesten hebben nu een MBO-niveau.

DZB: De Stal

'De Stal' is het horeca leerwerktraject van Reïntegratie Leiden, waarbij de deelnemers werken in het Grand Café 'De Stal' in het Bio Science Park en tegelijkertijd een MBO horeca-opleiding volgen. Sommigen krijgen nog aanvullend taalles. De deelnemers zijn unaniem tevreden over de begeleiding en over de leuke werkomgeving. Het toekomstperspectief van een reguliere baan, wat allen hopen te verkrijgen, is duidelijk aanwezig.

DZB: Zorg en activering

De trajecten Zorg en Sociale Activering zijn bedoeld voor mensen die nog lang niet klaar zijn om een reguliere baan te vinden. Het opleidingsniveau is over het algemeen laag (een ruime meerderheid zonder startkwalificatie), en de begeleiding heeft vooral tot doel dat de cliënten hun leven op orde krijgen. Dat lijkt te lukken, want 7 van de 8 cliënten zijn tevreden:

"In alle opzichten ben ik verder gekomen dan verwacht."

Verder geven de ondervraagden aan dat ze goed contact hebben met hun consultants, waarmee ze alles kunnen bespreken. Slechts één cliënt is ontevreden, die aangeeft er niets wijzer van te worden. In het traject doen de cliënten soms fitness of vrijwilligerswerk, en af en toe een korte training zoals een computercursus. De leeftijd van de deelnemers varieert van 23 tot 50 jaar. Meer dan de helft zoekt momenteel geen werk omdat men vrijgesteld is en/of lichamelijk niet in staat is om te werken.

DZB: Trajecten naar werk

Een diverse groep (drie MBO'ers, drie academici en drie mensen zonder startkwalificatie tussen de 24 en 49 jaar) is aan de slag in een zogeheten 'regulier traject'. Daarbij is het de bedoeling dat de cliënten snel een baan kunnen vinden. De begeleiding bestaat uit coachingsgesprekken, en circa de helft van de deelnemers heeft taalles of sollicitatietraining gekregen. De bedoeling is dat de deelnemers in eerste instantie zelf vacatures zoeken.

Het contact met de consultants bevalt over het algemeen goed, toch zijn er twee cliënten met klachten. Zij zijn beide al langdurig werkloos en zijn ontevreden over de vele consultant-wisselingen en gebrekkige resultaten.

Het grootste probleem dat deze cliënten ervaren is hoe moeilijk het momenteel is om vacatures te vinden.

"De begeleiding is goed maar bij gebrek aan vacatures is het moeilijk om concreet een baan te vinden."

DZB: Leerwerktraject

Naast 'De Stal' en het beveiligingstraject zijn er nog meer leerwerktrajecten mogelijk, waarbij werken en opleiding gecombineerd worden. Bijvoorbeeld: één van de cliënten

werkt aan het behalen van zijn heftruckcertificaat. De cliënten zijn tevreden over de begeleiding van de consultants, die hen helpen de juiste opleiding uit te kiezen.

“Ik krijg hier wel goede adviezen en word gemotiveerd om de juiste baan te kiezen.”

De deelnemers aan de leerwerktrajecten zijn in de meerderheid jonger dan 30 en hebben geen startkwalificatie.

Commerciële reïntegratiebureaus

De reacties van cliënten bij commerciële reïntegratiebureaus zijn onverdeeld negatief. Bij Alexander Calder, Matchcare en Track doen de deelnemers over het algemeen niets; af en toe wordt er productiewerk gedaan en op internet naar vacatures gezocht.

“Ik kom daar al 5 maanden en er wordt weer niets gedaan behalve smoesjes verkopen.”

Er wordt, naar de mening van de ge-enquêteerden, totaal niet begeleid. Daarnaast is er geen enkele aandacht voor de persoonlijke wensen en omstandigheden. Scholing is ook geen onderdeel van het traject. De meeste deelnemers geven op hun enquête aan dat ze deze trajecten zonde van gemeenschapsgeld vinden.

Het gemiddelde opleidingsniveau van de deelnemers is MBO of HBO, hun leeftijd is 35 jaar en ouder.

UWV

Drie cliënten krijgen hulp van het UWV bij het zoeken naar een baan, al dan niet via een extern reïntegratiebureau. Alledrie zijn ontevreden over de begeleiding: afspraken worden niet nagekomen en het contact met de werkcoach is slecht. Bovendien is er geen budget voor scholing, zelfs niet voor een sollicitatietraining.

De deelnemers hebben laag opleidingsniveau (twee zonder startkwalificatie) en zijn tussen de 37 en 48 jaar oud.

Overig

Onder de overige ingevulde enquêtes bevonden zich enkele mensen die pas kort een traject begonnen waren en daarom nog geen oordeel konden vellen. Over het contact met de consultant was het merendeel wel tevreden.

Enkelens zijn zeer ontevreden, dit zijn cliënten die langdurig werkloos zijn en vele verschillende trajecten hebben doorlopen. Alle trajecten waren uiteraard zonder succes.

Conclusies

Het is opvallend dat ongeveer de helft van de ondervraagden geen startkwalificatie heeft. Verder is komt er een duidelijk beeld naar voren hoe de cliënten de verschillende trajecten ervaren. Dat kan als volgt samengevat worden:

	<i>Productiewerk</i>	Wisselend beeld: het houdt cliënten bezig maar er is weinig perspectief.	☹️
	<i>Beveiliging</i>	Zinvol traject. Goede begeleiding.	😊
	<i>De Stal</i>	Zinvol traject. Goede begeleiding.	😊
	<i>Zorg en Activering</i>	Goede begeleiding.	😊
	<i>Trajecten naar werk</i>	Wisselend beeld: begeleiding soms goed, soms niet. Moeilijk om baan te vinden.	☹️
	<i>Leerwerktraject</i>	Zinvol traject, goede begeleiding.	😊
	<i>Commerciële trajecten</i>	Ronduit zinloos. Slechte begeleiding.	☹️
	<i>UWV</i>	Slechte begeleiding.	☹️